

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Teoría das Relacións Laborais	Código	760G01010	
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos (Ferrol)			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	GalegoInglés			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Dereito Público			
Coordinación	Lopez Coira, Jose	Correo electrónico	j.lcoira@udc.es	
Profesorado	Lopez Coira, Jose	Correo electrónico	j.lcoira@udc.es	
Web	moodle.udc.es			
Descrición xeral	<p>1. Cúrsase no primeiro curso do grao, como materia obrigatoria.</p> <p>2. Trátase dunha materia a través da que se pretende capacitar ao estudiantado no emprego dos conceptos, das perspectivas e dos modelos de produción en que poden operar as relacións laborais.</p> <p>3. Os contidos da materia, estreitamente relacionados coas demais materias que conforman o plano de estudos, responden á necesidade de incorporar á formación do estudiantado as habilidades e ferramentas esenciais para coñecer as dinámicas que teñen lugar nas relacións laborais, tanto individuais como colectivas.</p> <p>4. Concretamente, perséguese que o estudiantado poida realizar unha análise da realidade xurídico-laboral, tendo en conta a súa capacidade para comprender o carácter dinámico e cambiante das relacións laborais, para percibir as diferencias existentes entre os diferentes modelos de relacións laborais, para valorar as decisións emanadas dos suxeitos que interveñen nas relacións laborais, para analizar o comportamento dos axentes sociais nos diferentes modelos de relacións laborais, e por último, para apreciar as diferencias existentes entre os diferentes modelos de benestar</p> <p>5. Todo isto explica que se establezan como obxectivos: 1) capacitar para comprender o carácter dinámico e cambiante das relacións laborais; 2) capacitar para comprender as diferencias existentes entre os diferentes modelos de relacións laborais; 3) capacitar para valorar as decisións emanadas dos suxeitos que interveñen nas relacións laborais; 4) capacitar para valorar o comportamento dos axentes sociais nos diferentes modelos de relacións laborais; e 5) capacitar para comprender as diferencias existentes entre os diferentes modelos de estados de benestar.</p>			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Marco normativo regulador das relacións laborais.
A3	Saúde laboral e prevención de riscos laborais.
A11	Teoría e sistemas de relacións laborais.
A12	Historia das relacións laborais.
A13	Transmitir e comunicarse por escrito e oralmente usando a terminoloxía e as técnicas adecuadas.
A14	Seleccionar e xestionar información e documentación laboral.
A15	Dirixir grupos de persoas.
A22	Planificación e deseño, asesoramento e xestión dos sistemas de prevención de riscos laborais.
A27	Asesoramento a organizacións sindicais e empresariais, e aos seus afiliados.
A31	Aplicar os coñecementos á práctica.
A32	Comprender a relación entre procesos sociais e a dinámica das relacións laborais.
A33	Comprender o carácter dinámico e cambiante das relacións laborais no ámbito nacional e internacional.

B1	Resolución de problemas.
B2	Capacidade de análise e síntese.
B5	Toma de decisións.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B9	Traballo en equipos.
B12	Motivación para a calidade.
B13	Adaptación a novas situacións.
B17	Sensibilidade cara a temas medioambientais.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
A1	Marco normativo regulador das relacións laborais.	A1	
A3	Saúde laboral e prevención de riscos laborais.	A3	
A11	Teoría e sistemas de relacións laborais.	A11	
A12	Historia das relacións laborais.	A12	

transmitir e comunicarse por escrito e oralmente usando a terminoloxía e as técnicas adecuadas.	A13	B1	C1
Seleccionar e xestionar información e documentación laboral.	A14	B5	C4
Dirixir grupos de persoas.	A15	B9	C6
Planificación e deseño, asesoramento e xestión dos sistemas de prevención de riscos laborais.	A22		
Asesoramento a organizacións sindicais e empresariais, e aos seus afiliados.	A27		
Aplicar os coñecementos á práctica.	A31		
Traballo en equipos.			
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.			
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.			
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.			
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.	A32	B2	C6
Motivación para a calidade.	A33	B6	C7
Adaptación a novas situacións.		B12	C8
Sensibilidade cara a temas medioambientais.		B13	
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.		B17	
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.			
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1. LA TEORÍA DE LAS RELACIONES LABORALES.	1. las relaciones laborales como objeto de estudio. 2. Dimensiones básicas de las relaciones laborales. 3. Tipos de relaciones laborales.
TEMA 2. TEORIAS Y MODELOS DE ANÁLISIS DE LOS SISTEMAS DE RELACIONESS LABORALES.	1. Las teorías clásicas y modernas de las relaciones laborales. 2. Los "clásicos" de la teoría de las relaciones laborales (etapa de los orígenes de los sistemas de relaciones laborales). 3. Etapa de consolidación de teorías específicas sobre las relaciones laborales. 4. Etapa de la institucionalización de las relaciones laborales y sus teorías explicativas. 5. Aportaciones más recientes en la teoría de las relaciones laborales.
TEMA 3. LAS DIMENSIONES TRANSNACIONAL, INTERNACIONAL Y EUROPEA DE LAS RELACIONES LABORALES.	A) La dimensión transnacional (teorías explicativas). B) Marcos supranacionales de relaciones laborales. C) La dimensión internacional: el papel de la Organización Internacional del Trabajo. D) El proceso de "europeización" de las relaciones laborales. La Unión Europea.

TEMA 4. LOS ACTORES DE LAS RELACIONES LABORALES. EL ESTADO.	<ol style="list-style-type: none"> 1. El Estado como actor de las relaciones laborales y sus medios de actuación. 2. La función del Estado en las relaciones laborales. 3. Funciones de legitimación: funciones de regulación, de mediación y de arbitraje. 4. La "reorientación" del Estado en materia de relaciones laborales (políticas neoliberales, la desregulación normativa).
TEMA 5. LOS ACTORES DE LAS RELACIONES LABORALES: LOS SINDICATOS Y LAS ORGANIZACIONES EMPRESARIALES.	<p>A) La representación de los trabajadores: los sindicatos.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. El papel del sindicalismo en el sistema de relaciones laborales. 2. Marco normativo del sindicalismo en el derecho español. 3. Desafíos actuales del sindicalismo. <p>B) El empresario y las asociaciones empresariales.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. El asociacionismo empresarial en España. 2. La Confederación Española de Organizaciones empresariales (CEOE). 3. La acción empresarial colectiva. 4. La acción de los empresarios como empleadores.
TEMA 6. LAS POLÍTICAS DE PACTO SOCIAL EN MATERIA LABORAL.	<ol style="list-style-type: none"> 1. El diálogo social y el gobierno negociado. 2. Delimitación técnica del diálogo social. 3. Los mecanismos de participación institucional.
TEMA 7. EL CONFLICTO LABORAL. PROCEDIMIENTOS DE COMPOSICIÓN Y MEDIOS DE PRESIÓN.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teorías sobre el conflicto laboral. 2. Tipología del conflicto laboral. 3. La conflictividad laboral en España y Europa. 4. Los procedimientos de composición de los conflictos laborales (judiciales y extrajudiciales). La resolución autónoma de los conflictos. 5. Los medios de presión en el conflicto laboral.
TEMA 8. LOS MODELOS Y SISTEMAS COMPARADOS DE RELACIONES LABORALES.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Los sistemas de relaciones laborales desde una perspectiva teórica. La dialéctica entre convergencia y divergencia. 2. Modelos comparados de relaciones laborales.

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba obxectiva	A1 A11 A12 A13 A14 A22 A27 A31 A32 A33 B1 B2 B5	2	6	8
Traballos tutelados	A3 A11 A12 A13 A15 A32 A33 B9 B13 B17 C1 C4	20	40	60
Sesión maxistral	A1 A11 A12 A14 A27 A32 A33 B6 B12 C6 C7 C8	27	54	81
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	<p>Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe, cuxo trazo distintivo é a posibilidade de determinar se as respostas dadas son ou non correctas. Constitúe un instrumento de medida, elaborado rigorosamente, que permite avaliar coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento, aptitudes, actitudes, intelixencia, etc. É de aplicación tanto para a avaliación diagnóstica, formativa como sumativa.</p> <p>A Proba obxectiva pode combinar distintos tipos de preguntas: preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación e preguntas longas. Tamén se pode construír con un só tipo dalgunha destas preguntas.</p>
Traballos tutelados	<p>Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe.</p> <p>Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.</p>
Sesión maxistral	<p>Exposición oral en inglés e castelán, complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como "conferencia", "método expositivo" ou "lección maxistral". Esta última modalidade adóitase reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.</p>

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

<p>Proba obxectiva</p> <p>Sesión maxistral</p> <p>Traballos tutelados</p>	<p>A actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo dos contidos desta materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.</p> <p>Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nas titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual) e ten especial utilidade para o alumnado con dispensa de asistencia ou matrícula parcial.</p> <p>Non se debe confundir atención personalizada con titoría académica, xa que esta fai referencia á necesidade de asignar a cada alumno un titor desde primeiro curso ata que finaliza os estudos universitarios de grao, co obxectivo de ofrecer un soporte permanente e formal naqueles momentos nos que debe tomar decisións.</p>
---	---

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A1 A11 A12 A13 A14 A22 A27 A31 A32 A33 B1 B2 B5	<p>Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe, cuxo trazo distintivo é a posibilidade de determinar se as respostas dadas son ou non correctas. Constitúe un instrumento de medida, elaborado rigorosamente, que permite avaliar coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento, aptitudes, actitudes, intelixencia, etc. É de aplicación tanto para a avaliación diagnóstica, formativa como sumativa.</p> <p>A Proba obxectiva pode combinar distintos tipos de preguntas: preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. Tamén se pode construír con un só tipo dalgunha destas preguntas.</p>	80
Traballos tutelados	A3 A11 A12 A13 A15 A32 A33 B9 B13 B17 C1 C4	<p>Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe.</p> <p>Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.</p>	20

Observacións avaliación
<p>El alumno habrán de presentarse a un examen final sobre el temario del programa. El examen constará de preguntas de contestación larga o corta, e incluso podra ser tipo test, o una mezcla de todo o parte de ello. La calificación será sobre diez. El examen final será en las fechas oficiales establecidas por el Centro. Valorado el examen final, se incorporará a la evaluación la nota de los trabajos.</p> <p>Este será el sistema de evaluación será aplicable también a los estudiantes con dedicación a tiempo parcial y dispensa académica de exención de asistencia.</p> <p>El sistema de evaluación para la 2ª oportunidad es el mismo.</p> <p>La realización fraudulenta de las pruebas o actividades de evaluación implicará directamente la calificación de suspenso '0' en la materia en la convocatoria correspondiente, invalidando así cualquier calificación obtenida en todas las actividades de evaluación de cara a la convocatoria extraordinaria.</p> <p>Según recoge la normativa vigente para la docencia universitaria, se incorpora la perspectiva de sexo en esta materia. Se trabajará para identificar y modificar prejuicios y actitudes sexistas y se razonará para modificarlos y fomentar valores de respeto e igualdad. Se detectarán situaciones de discriminación por razón de sexo, proponiéndose, en su caso, acciones y medidas orientadas a su corrección.</p>

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - MARTINEZ GIRON, J., ARUFE VARELA, A., y CARRIL VAZQUEZ, X.M. (Última edición). Derecho del Trabajo. Netbiblo - MARTINEZ GIRON, J., y ARUFE VARELA, A. (Última edición). Derecho Crítico del Trabajo. Atelier - MONEREO PÉREZ, J.L. Y VVAA (Última edición). Manual de Teoría de las Relaciones Laborales. Madrid. Ed. Tecnos. - J.M.BLANCH RIBAS (Coord.) (Última edición). Teoría de las Relaciones laborales. Fundamentos.. Universitat oberta de Catalunya - J.M.BLANCH RIBAS (Coord.) (Última edición). Teoría de las Relaciones laborales.Desafíos.. Universitat oberta de Catalunya - RIBON SEISDEDOS, M.A. (Última edición). Teoría de las Relaciones laborales. Aproximación desde la sociología..
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Introdución ao Dereito/760G01001

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito Societario e Cooperativo/760G01006

Historia Social e Política contemporánea/760G01009

Materias que continúan o temario

Dereito do Traballo I/760G01011

Dereito Sindical II/760G01014

Dereito da Seguridade Social I/760G01021

Auditoría Laboral/760G01035

Dereito Laboral Comunitario e Institucións da Unión Europea/760G01036

Historia Social do Traballo/760G01040

Procedemento Administrativo Laboral e Sancionador/760G01042

Relacións Laborais no ámbito Naval e Marítimo-Pesqueiro/760G01043

Dereito Sindical I/760G01013

Dereito do Traballo II/760G01012

Dereito da Seguridade Social II/760G01022

Observacións

Recoméndase a asistencia a clase, a realización de todas as actividades que se planifiquen na mesma e a participación nos actos académicos e non académicos organizados tanto polos profesores que imparten a materia como polo centro. Advírtese expresamente aos alumnos de que nesta materia faise uso, como medio preferente para o desenvolvemento da materia, das plataformas Moodle e Teams, polo que é responsabilidade do alumno o uso desta ferramenta e a súa periódica consulta.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías